seks olnud ja sääl õppimist ja targemaks saamist armastama hakanud. Ta oli koguni sagedaste kihelkonna-koolipoiste käest seda ja teist küsinud ja sel wiisil mõndagi õppinud, mis ehk saunamehest mitte ei oleks wõinud oodata. Ka kaunis kenaste kirjutadagi mõistis Jaak.

Pärast teenistust kihelkonna-koolmeistri juures oli Jaak püüdnud ühte wäikest talukohta rentida, aga see ei läinud korda, sest et üks teine mees ruttu tahetawa koha oli eest ära wõtnud. Jaak jäi sellepärast Wäljaotsa Jüri metsaääriseese sauna elama. Sääl wõttis ta ka naese, kelle nimi Liisu oli. Esite läks neil asi õige kenaste. Jaak ostis enesele hobuse ja lehma. Neid mõlemaid lubas Wäljaotsa Jüri oma karjamaa pääl lasta käia.

Kahe aasta pärast sündis Jaagul ja Liisul nimetatud tütar Tiiu, keda Liisu hoolega kaswatas. Liisu oli oma kohta õige tubli ja tõelik naesterahwas. Jaak elas temaga õige õnnelises abielus. Mõlemad oliwad usinad töökad inimesed, selle pärast neil just leiwa puudust ei olnud, ehk küll üle ka midagi ei jäänud. Ulatas aga parajaste käest suhu. Aga kui Tiiu just kümne-aastaseks sai, jäi Jaagu Liisu äkitselt raskeste haigeks. See oli suur häda Jaagule, kelle majapidamine põetamist kaua ei jõudnud ära kannatada. Liisu põdes mõne nädali, haigus läks ühte puhku raskemaks, wiimaks tuli surm ja pani silmad kinni.

See oli suur hoop waesele Jaagule. Ta oli oma naist wäga armastanud. Nüüd pidi ta üksi oma tütre kaswatamist edasi ajama. Ta teadis küll,

et see temale kui meesterahwale mitte kerge ei saa olema. Pidi siiski Jumala abiga katsutud saama.

Kaks aastat pärast oma naese surma pidas Jaak tütart Tiiu weel oma juures ja laskis teda külakoolis käia. Siis läks ta endise peremehe, naabri-kihelkonna-koolmeistri juure, ja palus tema käest nõu, kuda ta oma tütrele weel enam õpetust wõiks anda lasta. Sääl kihelkonna-koolis oli tütarlastele isekool seatud. Lahke kihelkonna-koolmeister andis silmapilk nõu, et Tiiu tema juure tütarlaste kooli tuleks. Suure röömuga saatis muidugi Jaak tütre sinna, kes selle läbi paremine koolitatud sai. Koolis õppis Tiiu ilusaste lugema, kirjutama, maid tundma, rehkendama ja muud, mis tütarlapsel kui perenaesel ja tulewasel lastekaswatajal tarwis on. Ka näputööd ehk õmblust õpetati tütarlastele sääl koolis, nagu seda naesterahwas peab mõistma.

Sinna kooli jäi nüüd Tiiu neljaks aastaks. Suwel kooliwahe ajal oli ta kihelkonna-koolmeistri emandale majatailtuses abiks ja sai selle eest prii kooli-õpetuse ja söögi. Sel wiisil wõis ta koolist täieste läbi käia. Ka Saksa keelt oli ta sääl oma jagu õppinud, ehk küll pääõpetus Eesti keeli anti. Ta nõis ise rääkida ja ka aru saada, kui teised räägisiwad ehk kui ise luges. Oliwad need neli aastat möödas, siis oleks Tiiu küll omale sündsat kohta lednud. Aga isa Jaak hakkas pöörama, selle pärast pidi ta kodu minema ja isale abiks olema, mis ta ka hää meelega tegi pärast seda, kui ta ka leeris ära oli käinud.

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1879, lk. 24